

τιχουργ.² 55 —Λεξ. Μπριγκ. ἀναβιοβιλάζω Θεσσ. (Άλμυρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. βελάζω. Ὁ τύπ. ἀναβιοβιλάζω κατὰ διπλασιασμὸν ἐκ τοῦ ἀναβιλάζω διὰ τοῦ διαμέσου ἀναβιλβιλάζω. Πβ. ἀναβιλύζω - ἀναβιβλύζω, βάτσινα - βαβάτσινα, καλίν-χαχάλιν, τοῖος-τοίτκοιος. Ἰδ. ΧΠαντελίδ. Συνητ. 18.

1) Βελάζω δυνατά, ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων Ἡπ.: Κορεμάστηκε ἡ γίδα μου καὶ ἀναβέλαιξε ἀπ' τοῖς φωνές. 2) Κλακτῶ, ἐπὶ κυνὸς Ἡπ.: Ἀναβέλαιξαν τὰ σκλιὰ ἀπόψεινών. ἀλυχτένω, ἀλυχτομανῶ 1, ἀλυχτονῷ 1, ἀνυχτῶ Α 1, γαβγίζω, νλάζω. 2) Γοῶ, θρηνῶ θερως, δλολύζω, ἐπὶ ἀνθρώπων Ἡπ.: Ἀναβέλαιξαν οἱ γυναικες ἀπ' τὰ κλάματα. 3) Κλαυθμυρίζω πολύ, ἐπὶ παιδίων Θεσσ. (Άλμυρ.) Ἡπ. Κεφαλλ. Κέρκη. (Αργυρᾶδ.) —Αλασκαράτ. ἔνθ' ἀν.: Ἀναβιοβίλιαξε τὸ μωρὸν Ἀλμυρ. || Φρ. Νὰ μὴ σοῦ ἀναβλάξῃ παιδί! (νὰ μήν ἀποκτήσῃς τέκνον! Ἄρα) Αργυρᾶδ. || Ποίημ.

Μόνες ἀκούντι ποῦ ἀναβλάζοντι τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς σκύλλους ποῦ ἔχονται καὶ ἀλυχτούσαν Αλασκαράτ. ἔνθ' ἀν. Πβ. βελάζω. 3) Φωνάζω ὑπερβολικῶς, διαλαλῶ δυνατά Ἡπ. Κεφαλλ.: Ἀναβέλαιξε ὁ κόσμος ἀπ' τοὺς φόρους.

***ἀναβέλαιξι** ἡ, ἀναβλάξι Κεφαλλ. —Αλασκαράτ. Στιχουργ.² 44 Ἡθη, ἔθιμα 130 —Λεξ. Μπριγκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβελάζω, παρ' ὃ καὶ ἀναβλάζω, ὅθεν ὁ τύπ. ἀναβλάξι.

1) Θρηνος, κοπετὸς Κεφαλλ. —Αλασκαράτ. Ἡθη, ἔθιμα 130: Ἐκεῖνες ποῦ λιγώτερο μὲν ἀγαπούσαντε ἐκάμαντε τὴν περισσότερη ἀνάβλαξι Αλασκαράτ. ἔνθ' ἀν. 2) Φωνή, θόρυβος Κεφαλλ. Αλασκαράτ. Στιχουργ.² 44: Ποίημ.

Τότες ἐγίνηκ' ἔντα ταρανάνι μιὰν ἀναβλάξι, μιὰν ἀπελπισία Αλασκαράτ. ἔνθ' ἀν.

ἀναβιγλίζω ἀμάρτ. ὑεβιγγλίζω Α.Ρουμελ.(Σωζόπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. βιγλίζω.

Παρατηρῶ, ἔξετάζω τὰ πέριξ ἀπὸ τῆς βίγλας, ἥτοι τῆς σκοπιᾶς: Ἀσμ.

Σ τὴ βίγλα ἐνεβίγγλισε σὰν πεινασμένος λύκος, δὲ γλέπει δέκα κ' ἔκατον, μόν' γλέπει χιλιάδες.

ἀναβλαστάνω Α'Εφταλ. Μαζώχτρ. 72 —Λεξ. Δεὲκ Πρω. ἀναβλαστένω Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. ἀναβλαστάνω. Ἡ μετοχ. ἀναβλαστεμένος καὶ παρὰ Βλάχ.

Βλαστάνω ἐκ νέου, ἀναδίδω νέους βλαστούς ἔνθ' ἀν.: Ἀρχιζαν κ' ἔδιναν καροπὸν τὸ ἀναβλαστημένα τὰ λαιόδεντρα Α'Εφταλ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ξαναβλαστάνω.

ἀνάβλαχος δ, Πελοπν. (Λακεδ. Οἰν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ δν. Βλάχος.

Ἀνθρωπος ἄξεστος, ἀγροίκος. Συνών. καράβλαχος.

ἀνάβλεμμα τό, Ζάκ. Κάρπ. Κέρκη. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) Τήλ. —ΚΠαλαμ. Ἀσάλευτ. ζωὴ² 103 ΚΟύραν. ἐν. Ἀνθολ. Η'Αποστολίδ. 285 —Λεξ. Δημητρ. ἀνάβλεμμα Κρήτ. ἀνάβλεμμα Θράκη. (ΑΙν.) ἀνέβλεμμα Κρήτ. ἀνέδλεμμα Κρήτ. ὑέμπλιμμα Μακεδ.

Τὸ ἀρχ. ούσ. ἀνάβλεμμα = τὸ βλέπειν πρὸς τὰ ἄνω. Παρὰ Γύπαρ. πρᾶξ. Β στ. 398 (εκδ. ΚΣάθα σ. 217) ὁ τύπ. ἀνάμπλεμμα. Διὰ τὸν τύπ. ἀνάβλεμμα πρ. ἀναβλύζω - ἀνεβλέπω, βλέπω - βλέπω.

1) Τὸ βλέμμα ἔνθ' ἀν.: Τὸ ἀνάβλεμμά του ἔδειχνε πολλὴν καλωσύνη Κέρκη. Ἐγύρισα τὸ ἀνάβλεμμά μου 'ς τὸ ἄλλο μέρος Ζάκη. Διόλον δὲ γιλὰ τὸν ὕεμπλιμμα τ' Μακεδ. Σφάζει τὸν ἀνθρωπὸν μὲ τὸ ἀνάβλεμμά της Κρήτ. || Ἀσμ.

Τὸ σιανόν σου ἀνάβλεμμα σηκώνει πεθαμ-μένους καὶ θανατών-νει ζωντανοὺς καὶ γιαίν' ἀρρωστημένους Κάρπ.

Ἐνγενικὸ τὸ ἀνάβλεμμα, τὸ ἀμάθια φλόγα βγάνουν Κρήτ.

'Ο ποταμὸς σέρνει κλαδὶ καὶ ἡ θάλασσα καράβια καὶ κόρη μὲ τὸ ἀνάβλεμμα σέρνει τὰ παλληκάδα αὐτόθι. —Ποιήμ.

'Εδῶ ἀπελάτες χάρονται καὶ σφάζονται κουρσάροι γιὰ τὸ φιλεῖ τῆς Μαξιμῶς καὶ γιὰ τὸ ἀνάβλεμμά της ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.

Τὸ ὠχρὸ κεφάλι γέροντας 'ς τὴν ἀγκαλεῖ μου ἀπάρω καὶ μὲ θλιμμένο ἀνάβλεμμα στυλὰ κοιτάζοντάς με θά μὲ εξεχάσης, ωταγες, καλέ μου σὰν πεθάνω;

ΚΟύραν. ἔνθ' ἀν. 'Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Θυσ. Ἀβραάμ στ. 107 (εκδ. ΕΛεγραντ) «τὴν γλῶσσαν σου 'γροικῶ ξερήν, θαμπὸν τὸ ἀνάβλεμμά σου». . Συνών. κοίταγμα, ματιά. 2) Ο δρυθαλμὸς Πελοπν. (Μάν.): Φρ. Καρφὶ 'ς τὸ ἀνάβλεμμα σου! (ἄρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς βλαπτικῆς ἐπιρροῆς τοῦ δρυθαλμοῦ).

ἀναβλεμματίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀναμπλεμματίδα Χίος ἀναπτερυματία Χίος (Βίκ.) ἀνεμπλεμματία Χίος (Καλαμ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀνάβλεμμα. Διὰ τὸν τύπον ἀναμπλεμματίδα ίδ. ἀνάβλεμμα.

Ο ἀναφυόμενος νεαρὸς βλαστός. Συνών. ἀναβλεπίδα.

ἀναβλεμματίζω Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Τὸ μεσν. ἀναβλεμματίζω πρ. Πβ. Πρόδρομ. 3,351 (εκδ. Ηεσσίνγ - Ρενότ) «τὸ πῶς λαλεῖς, πῶς στήκεσαι, πῶς ἀναβλεμματίζεις».

Ἐνατενίζω, ἐμβλέπω.

ἀναβλεπίδα ἡ, Χίος (Καρδάμ.) ἀνεμπλεπίδα Χίος ἀνεβλεπίδα Χίος

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀναβλεπίδα. Διὰ τὸν τύπον ἀνεμπλεπίδα ίδ. ἀναβλεμματίδα.

Αναβλεμματίδα, ὁ ίδ.: Ἐβγαλε ἀνεβλεπίδες ἡ λεμονεά.

ἀναβλέπω Κρήτ. Χίος —Λεξ. Δημητρ. ἀνεβλέπω Χίος

Τὸ ἀρχ. ἀναβλέπω.

1) Ανακτῶ καὶ πάλιν τὴν ἀπολεσθεῖσαν ὄρασιν Κρήτ. Χίος —Λεξ. Δημητρ.: Ἐκαμε ἐγχείρισι τῆς πανάδας καὶ ἀναβλέπει Λεξ. Δημητρ. 2) Αναδίδω νέους βλαστούς, ἀναβλαστάνω Χίος: Ἀνέβλεψε τὸ δέντρο. Τώρ' ἀρχινοῦν νέανεβλέπουν οἱ λεμονεάς.

ἀναβλυάζω Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀναβλυάζου Ηπ. (Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβλυάζω κατὰ τὰ εἰς -ιάζω.

Ἀναβλύζω, ἀναδίδω ούρὸν Ηπ. (Χουλιαρ.): Ἐβριξι πουλὺ καὶ ἀναβλυάζεις οὐ τόπους. Συνών. ἀναβλύζω 1, ἀναβλύζω 2, ἀναβλύζω.

ἀνάβλυασμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβλυάζω.

Δάκρυσμα ἐκ συγκινήσεως, χαρᾶς ἡ λύπης.

ἀναβλύζω Ηπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πόντ. (Σινώπ.) ἀναβλύζου Ηπ. (Ζαγόρ. Τσαμαντ.) Τσακων. ἀναβι-

βλέζω Θράκ. (Μυριόφ. Στέρν.) ἀνεβρουβλάω Θράκ. (Στέρν.) ὑβρουνλάου Θράκ. (Κομοτ.) γ' ἐνικ. πρόσωπ. ἀναβλεῖ Πόντ. (Σινώπ.) Μετοχ. ἀνεβλυσμένος Πάρ.

Τὸ ἀρχ. ἀναβλύζω. Ὁ τύπ. ἀναβεβλύζω ἐκ διπλασιασμοῦ. Πρ. ἀναβελάζω - ἀναβιοβλύζω κττ. Ὁ τύπ. ἀνεβρουβλάω κατ' ἐπίδρασιν τοῦ συνων. ἀναβρύω. Ὁ τύπ. ἀναβλεῖ ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀναβλῶ. Ὁ σχηματισμὸς περισπωμένων ρ. παρὰ τὰ εἰς - ζω συνήθης, πρ. αἴματοκυλίζω - αἴματοκυλῶ κττ.

1) Ἀναδίδω ὑγρόν, ἀναβρύω ἔνθ' ἀν.: Τοὺς νιρὸς ὑβρουνλῆ Κομοτ. || Φρ. *Σ τὸ δάφο τοῦ δεκρή ἀναβλύζει κρασάκι Κρήτ. Κακία ἀπὸ μέσα τως ἀναβλεῖ Σινώπ. Συνών. ἀναβλύζω, ἀναβολάζω 2, ἀναβρύω. 2) Ἡ παθ. μετοχ. ἀνεβλυσμένος = δεύτυχῶν καὶ δίδων, ἐλευθέριος Πάρ.

ἀναβοήθεια ἡ, ἀμάρτ. ἀνιβούθεια Σαμοθρ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβοήθω.

Βοήθεια, συνδρομή: Νὰ διοῦμι κὶ μεῖς ἀνιβούθεια. Συνών. *ἀναβοήθημα.

***ἀναβοήθημα** τό, ἀνεβούθισμα Νάξ. (Απύρανθ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβοήθω, παρ' δ καὶ ἀνεβούθιζω, δθεν δ τύπ. ἀνεβούθισμα.

***Ἀναβοήθεια**, δι' Ἰδ.: Ἐ καμέν', ἀνεβούθισμα ποῦ μοῦ τό καμες, πεὸ καλὰ θὰ τὰ καταφέρω μοναχός μου!

***ἀναβοηθητής** δι, ἀνεβουθιστής Νάξ. (Απύρανθ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβοήθω, παρ' δ καὶ ἀνεβούθιζω, δθεν δ τύπ. ἀνεβούθισμα.

*Ο βοηθῶν τινα, δπως κάμη ἔργον τι.

ἀναβοηθῶ ἀμάρτ. ἀνεβουθῶ Νάξ. (Απύρανθ.) ἀνεβουθῶ Νάξ. ἀνιφοντῶ Λέσβ. ἀνιφιτῶ Κυδων. Λέσβ. ἀνεβουθίζω Νάξ. ἀνεβουθίζω Νάξ.

Τὸ μεσν. ἀναβοήθω. Πρ. Δούκα Βυζαντ. ίστορ. 123,22 (ἐκδ. Βόννης) «μετακαλεσάμενοι ούν τοὺς δοκιμωτάτους τῶν ιατρῶν... ἀνεβοήθουν αὐτὸν τάχα».

Παρέχω συνδρομήν, βοηθῶ τινα νὰ κάμη τι ἔνθ' ἀν.: Θές νὰ σ' ἀνεβουθήσω; — Καὶ λέσ το κι ὅλα; *Ἐλαχίνα χαρῆς τὰ παιδιά σου, ἀνεβούθησέ με! Απύρανθ. *Ἐλα νὰ μ' ἀνιφήσῃς Κυδων. Μὲ ἀνιφούτσι Λέσβ. || Παροιμ. *Ἀνιφούτα μι φτουχὲ νὰ μὴ γίνου σὰ τοὶ σὲ (ἐπὶ ἀναξίων ἀνθρώπων, οἱ δοποῖοι ἀξιοῦν νὰ βοηθοῦν ἄλλους) αὐτόθ.

ἀναβοῖζω, ἀναβοῶ Πελοπν. (Μάν.) ἀναβοῖζω Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Λεύκτρ. Μάν.) ἀναβονίζω *Ηπ. —ΜΦιλήντ. Θρῦλ. 15.

*Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀναβοῖω.

A) Αμτβ. 1) Κραυγάζω, φωνάζω δυνατὰ Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Μάν.) 2) Ἀντιβοῶ, ἀντηχῶ *Ηπ. —ΜΦιλήντ. ἔνθ' ἀν.: *Ἀναβούιξε 'ς τὸ λόγγο ἡ φωνή μου *Ηπ. || Ποίημ.

*Ογρὰ ἀπ' τῆς νύχτας τὴ δροσιὰ ωγοῦν κι ἀναβονίζουν (τὰ δάση δηλ.) ΜΦιλήντ. ἔνθ' ἀν.

B) Μετβ. 1) Κάμνω τινὰ νὰ κραυγάσῃ Πελοπν. (Λεύκτρ.): Μὴν τὸ ἀναβοῖζης τὸ παιδί. 2) Ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην μου παλαιὰ γεγονότα Πελοπν. (Μάν.): Μὴν ἀναβοῖς τὸ πρᾶμα.

ἀναβόισμα τό, ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 38 ἀναβούισμα ΣΠασαγιάνν. ἐν Τέχνῃ 1,142.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀναβοῖζω.

1) Δυνατὴ φωνή, κραυγὴ ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 38: "Οσο ἐξύγωναν τὰ βόιδα 'ς τὸ μακελλεύο, τόσο αὔξαιναν τὰ μουκανητὰ κι ἀναβοῖσματα. 2) Ἀντιβόησις, ἀντήχησις ΣΠασαγιάνν. ἐν Τέχνῃ 1,142: 'Απὸ τὰ δάσα γῆρο βγαίνει βαθὺ ἀναβούισμα.

***ἀνάβολα** ἐπίσης. ἀνάολα Κύπρ.

*Ἐκ τοῦ ούσ. ἀνάβολος.

Κατὰ τὰ σύνορα, τὰ δρια: Τὸ χωράφιν του ἐν ἀνάολα τοῦ δικοῦ μου.

ἀναβόλα ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λευτεκ.) Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ.) —Λεξ. *Ηπίτ. Πρω. Δημητρ.

*Ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ. ἀναβολή. Περὶ τῆς λ. ίδ. ΣΨάλτην ἐν Αθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. *Αρχ. 18 κέξ.

1) Τὸ κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ ἀγροῦ μέρος, τὸ δόποιον συμβαίνει ἐνίστε νὰ είναι ἐνεκα συσσωρεύσεως χώματος ὑψηλότερον τῆς ἄλλης ἐπιφανείας τοῦ ἀγροῦ, καλλιεργεῖται δὲ ούχι διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀλλὰ διὰ τῆς σκαπάνης Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ.): Λὲν καμώνιτι ἡ ἀναβόλα, σκάψη την μὲ τοὺς τοπικούς Αίτωλ. *Ἀναβόλα, βονιδάκι μ'! (παρακέλευσμα πρὸς τὸν ἀροτῆρα βοῦν νὰ προχωρήσῃ δύον τὸ δυνατὸν περισσότερον πρὸς τὸ τέρμα διὰ νὰ μείνῃ μικρότερον τμῆμα ἀκαλλιέργητον διὰ τοῦ ἀρότρου) Καλοσκοπ. Συνών. ἀναβολάδα, ἀναβολή 2. Πρ. ἀνάβολος. β) Τμῆμα ἀγροῦ ἀκαλλιέργητον ἐν μέσῳ ἐσπαρμένων ἀγρῶν Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Αίτωλ.): Σῦρε ἀπόλυτε τὰ ζά 'ς τὴν ἀναβόλα Καλάβρυτ. Μπῆκαν τὰ βόιδια μέσ' 'ς τὴν ἀναβόλα Αίτωλ. 2) Ἀντηρίς ἐπὶ κλινῶν ἀγρῶν καὶ ἀμπέλων σχηματιζομένη διὰ κατασκευῆς τοιχίσκου ἐκ λίθων ἀνευ συνδετικῆς ὕλης διὰ νὰ μὴ παρασύρεται τὸ ξῶμα ὑπὸ τῶν καταρρεόντων ὑδάτων Πελοπν. (Λευτεκ.) —Λεξ. *Ηπίτ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀποδόμι, δόμακας, δομάρι, δόμη, δόμος, δέτης, πεζούλλα, πεζούλι.

ἀναβολάδα ἡ, Κρήτ. Πελοπν. (Λακεδ. Λακων. Μάν. Οίν.) κ. ἀ.

*Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀμάρτ. ούσ. ἀναβολάς, δθεν καὶ τὸ ὑπὸ τῆς γραπτῆς παραδόσεως μαρτυρούμενον ἀμβολάς.

*Ἀναβόλα 1, δι' ίδ.

ἀναβολάδι τό, Καππ.

*Ἐκ τοῦ μεσν. ούσ. ἀναβολάδιον = ἀμπεχόνη, περιβόλαιον. Περὶ τῆς λ. ίδ. ΣΨάλτην ἐν Αθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. *Αρχ. 23.

Συνήθως ἐν τῷ πληθ., τὰ δῶρα τὰ πεμπόμενα ὑπὸ τῆς πενθερᾶς πρὸς τὴν μνηστήν. Πρ. ἀναβόλι 1 β.

ἀναβολαδιάζω Καππ.

*Ἐκ τοῦ ούσ. ἀναβολάδι.

Πέμπτω δῶρα πρὸς τὴν μνηστήν, ἐπὶ πενθερᾶς.

ἀναβολάζω *Ἀνδρ. ἀνεβολάζω *Ἀνδρ. Θήρ. Κύθν. Νάξ. (Απύρανθ. Κορων.) Τῆν. κ. ἀ. ἀνηολάτζω Κάρπ. (Ελυμπ.) ἀνηολάζω Κάρπ. *νεβολάζω Νάξ. (Απύρανθ.)

*Ἐκ τοῦ ούσ. ἀναβολή. Περὶ τῆς λ. ίδ. ΣΨάλτην ἐν Αθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. *Αρχ. 24.

1) Ανέρχομαι τὸν ἀνήφορον Κάρπ. (Ελυμπ. κ. ἀ.): *Ἐν ἡμπορῶ ν' ἀνηολάσω καὶ νά 'ρτω 'κεῖ' ἀ πάνω ('ἀ=δά). Μ' οὐε κάτω κατηολεῖ μ' οὐε ἀνηολάζει (οὐε = οὐδέ). Συνών. ἀναβολεματίζω 1, ἀναβολεύω 1, ἀνηφορίζω, ἀντίθ. κατηφορίζω. β) *Αορίστως, ἀνέρχομαι Κάρπ. (Ελυμπ.): *Ἀσμ.

Καὶ πάν-νει τὸ δραπάνι του καὶ ἀλ-λει τὸ σπαθί του κι ἀνηολάτζει κι ἔρχεται ἄνω 'ς τὸν ἄνω κόσμο (ἀλ-λει = βάλλει) 2) Ἀναπτηδῶ, ἀναβλύζω, ἐπὶ ὕδατος Τῆν.: *Ἀνεβολάζει τὸ νερό. Συνών. ἀναβλύζω 1, ἀναβολή 2. β) *Ἐπὶ οίνου, παραμένω θολὸς Κύθν. : 'Ο γύψος κατακαθίζει δή τρυγιά καὶ δὲν ἀνεβολάζει τὸ κρασί. 3) Λισθάνομαι φρικίασιν Νάξ. (Απύ-

